

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2026/3375-8

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	18/2026	15.06.2026

Søknad fra Namsskogan fjellstyre for flytting av båtopplag ved Jengelskardvatnet

Forvalters tilrådning:

Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, Namsskogan fjellstyre dispensasjon fra vernebestemmelsene til å flytte eksisterende båtopplag ved Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark ca. 200 meter nordvest til UTM 33N 432005 7220498.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Flytting må være gjennomført innen 1. august 2028
- Namsskogan fjellstyre har som driftsansvarlig ansvar for at området holdes ryddig og at det ikke etableres andre konstruksjoner i tilknytning til båtopplaget utover ramme i treverk for lagring av båt.
- Ved flytting av båtopplag skal tidligere brukte båtopplag ryddes og tilbakeføres i naturlig tilstand. Tidligere gitte dispensasjon for bruk av området til båtopplag bortfaller ved etablering av nytt båtopplag.
- Hvis ordningen med utlagt båt til bruk for allmenheten avsluttes bortfaller tillatelsen til båtopplag, ved slik avslutning skal installasjoner som båt og treramme fjernes, området ryddes og tilbakeføres i naturlig tilstand. Dette må gjøres senest 12 måneder etter avslutning.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende. Tiltaket vil ikke medføre økt samlet belastning.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell nasjonalpark / Burkijen vaarjelimmiedajve, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret behandlet i møte 13.03.2026, sak 8/2026, søknad fra Namsskogan fjellstyre om dispensasjon fra vernebestemmelsene for utlegging av ny båt ved Jengelskardvatnet. Søknaden omfattet også flytting av båtopplaget ca. 200 meter nordvestover. Dette punktet ble utsatt behandling i påvente av uttalelse fra reinbeitedistriktet, med følgende vedtak:

- Båt skal plasseres på tidligere brukt opplagsplass (65.1002387, 13.5564135). Søknadens punkt om etablering av nytt båtopplag tas opp til behandling i styremøte 15. juni, forutsatt tilbakemelding fra Tjåehkere sitje.

Styret i Tjåehkere sitje har behandlet forespørselen fra Namsskogan fjellstyre i sak 15/26, og har fattet vedtak om at de ikke har innvendinger mot flytting av båtopplaget ved Jengelskardvatnet. Ut fra dette er det grunnlag for å ta opp søknaden fra Namsskogan fjellstyre om flytting av båtopplag til endelig behandling.

For ytterligere saksdetaljer henvises det til vedlagte saksframstilling av sak 8/2026

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12, jf. § 7, skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og vurderingen av prinsippene skal fremgå av beslutningen. Som kunnskapsgrunnlag er det benyttet Artskart, Naturbase, Naturoppdrag, reindriftskart, forvaltningsplan og andre relevante kunnskapskilder. Det er i tillegg innhentet uttalelse fra reinbeitedistriktet i tråd med forvaltningsplanens bestemmelser. På denne bakgrunn anses kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i § 9 kommer til anvendelse der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt. Nasjonalparkstyret vurderer at kunnskapsgrunnlaget i denne saken er tilstrekkelig, og at det ikke foreligger forhold som tilsier at førre-var-prinsippet får avgjørende betydning.

Ved vurderingen etter § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er det lagt vekt på at tiltaket ikke innebærer etablering av nye installasjoner, men flytting av eksisterende. Det nye båtopplaget erstatter tidligere opplag i området og vurderes ikke å medføre økt samlet belastning. Det er videre lagt vekt på at det gjennom vilkår stilles vilkår som reduserer eventuelle negative effekter av tiltaket. § 10 tillegges derfor begrenset vekt i saken.

I henhold til naturmangfoldloven § 11 skal kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver. I denne saken legges det til grunn at tiltakshaver er ansvarlig for å gjennomføre flyttingen på en måte som unngår skade på naturmiljøet. Dersom tiltaket medfører terrengslitasje, skade på vegetasjon eller annen miljøforringelse, skal dette utbedres og området tilbakeføres til sin opprinnelige tilstand for tiltakshavers regning. Dette vil bli fulgt opp gjennom vilkår og tilsyn. Etter naturmangfoldloven § 12 skal det benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det legges til grunn at flyttingen gjennomføres på en skånsom måte med minst mulig terrenginngrep og forstyrrelser, blant annet gjennom valg av transportmetode og tidspunkt. Påvirkningen på verneverdiene skal begrenses til et minimum.

Vedlegg:

Samlet saksframstilling sak 8/2026, uten vedlegg.

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2026/3375-3

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 06.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	8/2026	13.03.2026

Søknad om utplassering av ny båt ved Jengelskardvatnet - Namsskogan fjellstyre

Saksprotokoll fra møte 13.03.2026 i Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Behandling

På grunn av at reinbeitedistriktet ikke har rukket å svare på henvendelsen fra Namsskogan fjellstyre om eventuell flytting av opplagsplass for båt, kan ikke dette punktet i søknaden behandles nå. I møtet ble det derfor foreslått at søknadens punkt om flytting av båttopplag ikke behandles før uttalelse fra reinbeitedistriktet foreligger.

I praksis innebærer dette at styret kan vurdere flytting av båttopplag i styremøtet 15. juni. Båten kan imidlertid transporteres inn på snøføre og lagres på eksisterende opplagsplass inntil videre. Dette vurderes ikke som spesielt belastende for tiltakshaver, ettersom båten kan flyttes på vann til en eventuell ny opplagsplass dersom denne blir godkjent.

Med dette som grunnlag ble følgende forslag formulert som nytt kulepunkt 4 i vedtaket:

- Båt skal plasseres på tidligere brukt opplagsplass (65.1002387, 13.5564135). Søknadens punkt om etablering av nytt båttopplag tas opp til behandling i styremøte 15. juni, forutsatt tilbakemelding fra Tjåehkere sjte.

Laila Joma foreslo følgende endring til vilkår for bruk av snøscooter for transport av båt:

«dispensasjonen gjelder for tidsrommet f.o.m 16.03.26 t.o.m 30.04.26»

endres til:

«dispensasjonen gjelder for tidsrommet f.o.m 16.03.26 t.o.m 15.04.26»

Vedtak

Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, Namsskogan fjellstyre dispensasjon fra vernebestemmelsene for å plassere ut ny båt ved Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark til erstatning for tidligere utlagt båt.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- båt skal være i mørke jordfarger for å redusere den visuelle virkning av båten.
- dispensasjonen gjelder for 10 år.

- Namsskogan fjellstyre har som driftsansvarlig for båten ansvar for at området holdes ryddig og at det ikke etableres andre konstruksjoner i tilknytning til båtopplaget utover ramme i treverk for lagring av båt.
- Båt skal plasseres på tidligere brukt opplagsplass (65.1002387, 13.5564135). Søknadens punkt om etablering av nytt båtopplag tas opp til behandling i styremøte 15. juni, forutsatt tilbakemelding fra Tjåehkere sijte.

Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, Namsskogan fjellstyre dispensasjon fra vernebestemmelsene for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av ny båt til Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- dispensasjonen gjelder for en tur med inntil to snøscootere.
- dispensasjonen gjelder for tidsrommet f.o.m 16.03.26 t.o.m 15.04.26.
- dispensasjonen er gyldig for følgende traseer:
 - Tomasvatnet, Storelvdalen, Orekskardet, Jengelvatnet, Jengelskardvatnet
 - Vinterlei Smalåsen, Floan, Mattisvegen, Namskroken, Bleikarlia, Jengelskardvatnet.
- Dispensasjonen omfatter personell ansatt i Namsskogan fjellstyre.
- Ferdsele skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området.
- Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før transporten gjennomføres skal Tjåehkere sijte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende

Enstemmig vedtatt med endringer

Saksfremlegg

Forvalters tilrådning:

Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, Namsskogan fjellstyre dispensasjon fra vernebestemmelsene for å plassere ut ny båt ved Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark til erstatning for tidligere utlagt båt.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- båt skal være i mørke jordfarger for å redusere den visuelle virkning av båten.
- dispensasjonen gjelder for 10 år.
- Namsskogan fjellstyre har som driftsansvarlig for båten ansvar for at området holdes ryddig og at det ikke etableres andre konstruksjoner i tilknytning til båtopplaget utover ramme i treverk for lagring av båt.
- båt skal plasseres på... *(kommentar fra saksbehandler: fjellstyret ønsker annen plassering enn tidligere og venter på tilbakemelding fra reinbeitedistriktet på dette, alternativt settes vilkår om at tidligere brukt opplagsplass benyttes (65.1002387 - 13.5564135) Endelig tilrådning til vilkår fremlegges senest i møtet)*

Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, Namsskogan fjellstyre dispensasjon fra vernebestemmelsene for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av ny båt til Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- dispensasjonen gjelder for en tur med inntil to snøscootere.
- dispensasjonen gjelder for tidsrommet f.o.m 16.03.26 t.o.m 30.04.26.
- dispensasjonen er gyldig for følgende traseer:
 - Tomasvatnet, Storelvdalen, Orekskardet, Jengelvatnet, Jengelskardvatnet
 - Vinterlei Smalåsen, Floan, Mattisvegen, Namskroken, Bleikarlia, Jengelskardvatnet.
- Dispensasjonen omfatter personell ansatt i Namsskogan fjellstyre.
- Ferdsele skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området.
- Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før transporten gjennomføres skal Tjåehkere sjte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell nasjonalpark / Burkijen vaarjelimmiedajve, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Namsskogan fjellstyre søker om dispensasjon fra vernebestemmelsene for utlegging av ny båt ved Jengelskardvatnet i Børgefjell nasjonalpark. Fjellstyret har hatt båt ved Jengelskardvatnet til allmenn benyttelse i mange år. Denne har vært plassert på tange i vestre del av vannet. Gammel båt ble transportert ut høsten 2025 og ønskes erstattet med ny båt.

Flyfoto tatt 13.07.2024. Rød ringer markerer opplagt båt.

For dette tiltaket må en ta utgangspunkt i verneforskriftens §3 pkt. 1.1 som sier følgende:

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er **vernet mot inngrep av enhver art**, herunder oppføring av bygninger og andre byggverk, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging og boring, uttak av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Denne bestemmelsen tilsier at det i utgangspunktet er forbudt å legge ut båter i nasjonalparken på permanent basis. Dette er presisert i forvaltningsplanen for nasjonalparken hvor det på side 42 står at:

uten motor. Dette vil si at allmennheten kan benytte bl.a. kano for å ferdes på innsjøer og vassdrag uten særskilt tillatelse. Imidlertid vil det ikke være tillatt, uten dispensasjon fra verneforskriften, å lagre kanoer/båter i nasjonalparken. I tillegg skal det vektlegges at

Videre gis det på side 40 i forvaltningsplanen følgende retningslinjer for forvaltningen:

Retningslinjer for forvaltningen:

- Nybygging av private hytter i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark tillates ikke.
- Det gis ikke tillatelse til etablering av nye båtoppsett.
- Det gis ikke tillatelse til oppsetting av byggverk/skydd, for eksempel gapahuker eller sikringsbuer.

I vernebestemmelsene §3 pkt. 1.2 og pkt. 1.3 åpnes det **ikke** for at forvaltningen kan gi dispensasjon fra vernebestemmelsene for dette tiltaket.

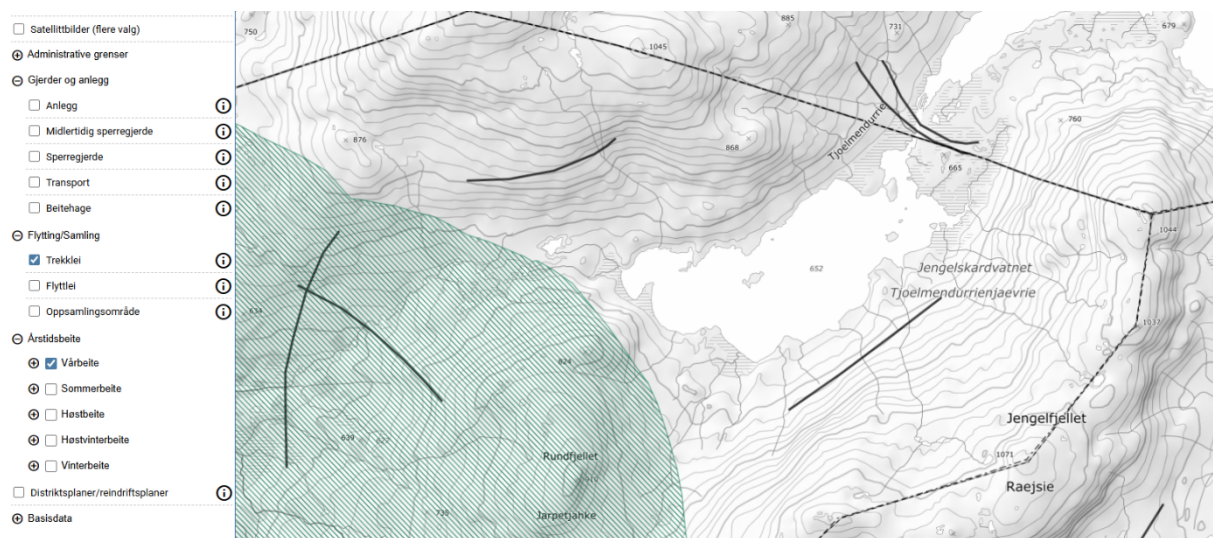
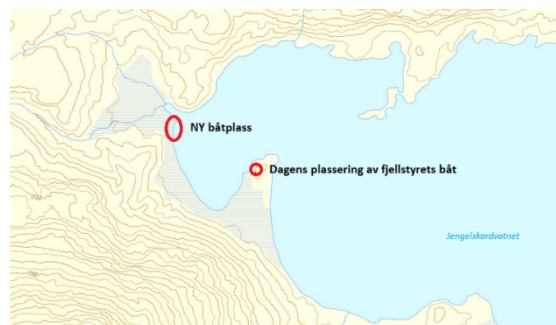
På den andre siden har vi prinsippet om at bygg, anlegg og installasjoner som er etablert på vernetidspunktet anses som lovlige. Og i dette aktuelle tilfelle har det vært båt ved Jengelskardvatnet i mange år. Det er ikke funnet dokumentasjon på hvor langt tilbake i tid det har vært båt ved dette vannet, det ble søkt om å sette opp båtnaust her tilbake i 1994, det vil si før utvidelsen med nye vernebestemmelser i 2003. Ifølge tiltakshavers muntlige tilbakemelding har fjellstyret hatt båt ved Jengelskardvatnet før området ble vernet i 1963. Ut fra dette kan en vurdere søknaden i lys av at den skal erstatte et allerede lovlig tiltak som ikke vil medføre økt samlet belastning eller økt slitasje i området. Dette må da vurderes etter naturmangfoldlovens §48 som er en smal unntaksregel som kan benyttes hvis det ikke er åpning i verneforskriften for å gi dispensasjon. For å benytte §48 må

følgende forutsetninger være til stede jfr. §48 1. ledd: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig»

Her må begge forutsetningene være oppfylt, det vil si at det ikke kan stride mot formålet med vernet og at det ikke skal ha nevneverdig negativ påvirkning.

Tiltaket gjelder utskifting av en båt. Det innebærer ingen økning i antall båter eller i tilbudet i området, og tiltaket forventes derfor ikke å medføre økt ferdsel. Siden det tidligere lå båt på denne lokasjonen til samme formål, vurderes påvirkningen på verneverdiene som uendret og ikke nevneverdig. Eventuelle mindre virkninger kan håndteres gjennom vilkår i tråd med vilkårlæren. Begge forutsetningene for bruk av § 48 anses dermed oppfylt.

Fjellstyret ønsker å flytte opplagsplassen ca. 200 meter nordvestover til vestenden av vatnet. Begrunnelsen for ønsket at dette vil være en mer egnet plassering i forhold til bruk, og at båten blir mindre synlig i terrenget. Dagens opplagsplass er på en haug på tange. Utfordringen er her at forvaltningsplanen legger føringer for at det ikke skal etableres nye båttopplag i nasjonalparken. Her må nasjonalparkstyret vurdere om det er mulig å avvike fra retningslinjene ettersom dette ikke vil medføre økning i antall opplagsplasser, men flytting til en mindre eksponert plassering, noe som kan anses positivt for verneverdiene. Dette under forutsetning av at flyttingen ikke har endret effekt for reindriftsnæringen.

Ifølge reindriftskart er det trekkleier, vårbeite/kalvingsland, sommerbeite, høstbeite og høstvinterbeite i området. I kartutsnittet over vises trekkleier og vårbeite/kalvingsområder ved Jengelskardvatnet. En evt. flytting av opplagsområdet for båt 200 meter vestover anses i liten grad å endre påvirkningen for reindriften. Båten benyttes siste del av juli og ut august måned, noe som betyr at den ikke benyttes i kalvingsperioden.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12, jf. § 7, skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen av disse prinsippene skal fremgå av beslutningen.

Som kunnskapsgrunnlag er det gjort oppslag i Artskart, Naturbase, Naturoppdrag, reindriftskart, forvaltningsplan og andre relevante kunnskapsbaser. På bakgrunn av dette anses kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse når kunnskapsgrunnlaget er utilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 9. I dette tilfellet er omfanget av aktivitetene i form av motorferdsel begrenset i tid og rom, mens utplassering av ny båt erstatter tidligere båt slik at den samlede belastningen ikke øker i nevneverdig grad. Nasjonalparkstyret mener at kravene i § 9 er oppfylt.

Når det gjelder økosystemtilnærming og samlet belastning, vurderes bruk av snøscooter til transport på snødekt mark å ha liten betydning for den samlede belastningen i området. Transporten skal foregå i et kort tidsrom og følge fast trase. Ny båt erstatter tidligere båt som lå i området og gjennom vilkårssetting stilles krav for å redusere negative effekter. § 10 tillegges derfor liten vekt.

Dersom aktiviteten medfører miljøforringelse av verneområdene, skal kostnadene for retting eller tilbakeføring bæres av tiltakshaver, i tråd med § 11. Verneområdeoppsynet har fått i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret. Bruk av snøscooter på snødekt mark etter fast trase anses ikke å ha spesiell negativ innvirkning på verneverdiene, utover at det kan skape støy i korte perioder. Dette er i samsvar med kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder i § 12.

Vedlegg:

- E-post av 06.03.2026 fra Namsskogan fjellstyre vedr. søknad om utlegging av ny båt og flytting av båtoppsett - Namsskogan fjellstyre.
- E-post av 04.03.2026 fra Namsskogan fjellstyre vedr. søknad om dispensasjon for bruk av snøscooter for transport av båt til Jengelskardvatnet

Eksisterende båtopplagsplass ved Jengelskardvatnet som ble ryddet høsten 2025